

Z. Br.

Tablica pamiątkowa na grobie Wojciecha Kętrzyńskiego we Lwowie

---

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 15/3, 675-676

1970

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

począwszy od czasów najdawniejszych do naszych dni oraz osiągnięcia współczesnej medycyny. Wykład trzeci zaznajamia z problemami humanizmu socjalistycznego i moralnym obliczem radzieckiego lekarza, akcentując szczególnie charakterystyki sylwetek najbardziej heroicznych i ofiarnych. Wreszcie czwarty rozwija zagadnienie medycyny w walce o światopogląd naukowy przeciw religii, zabobonom, przesądom i znachorstwu⁴.

Na czwartym roku dla studentów interny i pediatrii oraz na piątym roku dla studentów wydziału sanitarno-higienicznego jest przewidziany kurs historii medycyny obejmujący w sumie 18 godzin: 8 godz. wykładów i 10 godz. zajęć seminaryjnych. Po zakończeniu kursu obowiązuje egzamin oraz złożenie pracy pisemnej.

Tematyka wykładów przedstawia się następująco: *Historia medycyny jako nauka i przedmiot wykładu: jej cele i założenia; Początki i rozwój medycyny wśród narodów ZSRR; Medycyna w społeczeństwie feudalnym, w państwie bizantyjskim, arabskim, na Rusi i w państwie moskiewskim; Rozwój medycyny w społeczeństwie kapitalistycznym, w Europie zachodniej i w Rosji; Medycyna w epoce imperializmu; Rozwój medycyny w społeczeństwie socjalistycznym. Medycyna radziecka i jej cechy charakterystyczne; Rozwój medycyny radzieckiej na różnych etapach budownictwa socjalistycznego; Rozwój nauk medycznych w ZSRR. Wybitniejsi uczeni i szkoły naukowe.*

Zajęcia seminaryjne przewidują omawianie wyłącznie problematyki z zakresu medycyny ojczyściej, ich celem jest pogłębienie badań nad węzłowymi etapami rozwoju nauki rosyjskiej (i radzieckiej). Zwraca się też uwagę, aby studenci zapoznawali się dokładniej z historiografią i źródłoznawstwem. Przy katedrach organizowane są muzea historii medycyny i gabinety specjalistyczne, które stanowią pomoc w samodzielnych badaniach. Dalszy rozwój zainteresowań historycznych wśród przyszłych lekarzy dokonuje się poprzez naukowe koła studenckie i konferencje międzyuczelniane.

Obecnie istnieją pewne tendencje zmierzające do powiększenia ilości godzin zajęć seminaryjnych i wykładów oraz do skoncentrowania ich wyłącznie na drugim roku studiów medycznych.

cd.

TABLICA PAMIĄTKOWA NA GROBIE WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO WE LWOWIE

W 1968 r. Leonard Turkowski, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie, przy pomocy kilku Polaków mieszkańców Lwowa odszukał tam grób znakomitego historyka, Wojciecha Kętrzyńskiego; znajduje się on na Cmentarzu Łyczakowskim (zob. L. Turkowski, *Relacja z podróży do Lwowa szlakiem Wojciecha Kętrzyńskiego*. „Informator Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie”, nr 9/1969). 18 września 1969 r. delegacja Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Olsztynie na grobie tym położyła zaprojektowaną w Olsztynie tablicę pamiątkową z napisem: „Wojciech Kętrzyński 1838—1918, wielki syn narodu polskiego, pracą całego życia przybliżał zespolenie Mazur i Warmii z Macierzą. Społeczeństwo województwa olsztyńskiego”.

W czasie pobytu delegacji FJN we Lwowie władze tamtejsze przekazały jej dar dla Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie — fotografię W. Kętrzyńskiego ze zbiorów Biblioteki AN USRR, znaną do tej pory tylko z reprodukcji.

Część delegacji odwiedziła na Cmentarzu Łyczakowskim groby wybitnych Polaków, m. in. uczonych: Karola Szajnochy, Oswalda Balzera i Ludwika Kubali. Stwier-

⁴ Rozporządzenie Ministerstwa Ochrony Zdrowia ZSRR nr 221, z dnia 2 VI 1962.

dzili, że grób Szajnochy znajduje się w bardzo dobrym stanie, natomiast groby Balcera i Kubali pozbawione są opieki.

Sprawozdanie z tego pobytu we Lwowie znajduje się w nrze 4/1969 „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”. Napisał je Władysław Ogrodziński, dyrektor Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie.

Z. Br.

WIZYTA W REDAKCJI „WOPROSOW ISTORII JESTIESTWOZNANIJA I TIECHNIKI”

W czerwcu 1970 r. odwiedziłem w Moskwie redakcję „Woprosow Istorii Jestiestwoznanija i Tiechniki”. Celem mojej wizyty było zacieśnienie więzów współpracy między „Kwartalnikiem” i „Woprosami”, załatwienie spraw bieżących tej współpracy oraz wymiana doświadczeń redakcyjnych.

„Woprosy” są organem Instytutu Istorii Jestiestwoznanija i Tiechniki Akademii Nauk ZSRR i jedynym w Związku Radzieckim czasopismem poświęconym specjalnie historii nauki i techniki. Jego zakres tematyczny obejmuje w zasadzie historię przyrodoznawstwa i techniki, historię nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych, ogólne problemy historii nauki i techniki oraz naukoznawstwo. Historia filozofii, nauk humanistyczno-społecznych, medycznych i rolniczo-leśnych w zasadzie nie jest objęta tym zakresem, wszakże sporadycznie ukazują się w „Woprosach” artykuły należące do tych dziedzin.

Oficjalnie „Woprosy” nie są czasopismem, lecz tzw. *sbornikiem*, tj. nieperiodycznym wydawnictwem zbiorowym. Dawniej „Woprosy” rzeczywiście miały taki charakter. Obecnie jednak są faktycznie kwartalnikiem, a redakcja i dyrekcja Instytutu zabiegają o oficjalne uznanie i usankcjonowanie tego faktu.

Nakład „Woprosów” wynosi około 2000 egzemplarzy, co z grubsza odpowiada popytowi na to wydawnictwo. Jednak redaktorzy „Woprosów” nakład ten oceniają jako bardzo mały w zestawieniu z wielkim zasięgiem języka rosyjskiego. Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy widzą właśnie w „sbornikowym” statusie „Woprosów”. Konsekwencją tego statusu jest bowiem, że „Woprosy” nie są rozpowszechniane na zasadzie prenumeraty, a tylko na zasadzie sprzedaży księgarskiej poszczególnych numerów.

„Woprosy” redagowane są przez kolegium redakcyjne oraz redakcję złożoną z czterech stałych pracowników: redaktora naczelnego (który zarazem przewodniczy w kolegium redakcyjnym), dwu innych redaktorów (nie należących do kolegium) oraz maszynistki.

Kolegium redakcyjne zbiera się mniej więcej jeden raz na każdy numer. Funkcje jego polegają na dawaniu redakcji ogólnych wytycznych i ustalaniu treści poszczególnych numerów. Jego członkowie opiekują się poszczególnymi działami tematycznymi, opiniując pod względem naukowym teksty zgłoszone do druku. Są oni na ogół (lecz nie we wszystkich wypadkach) kierownikami odpowiednich naukowych komórek organizacyjnych Instytutu. Za swą pracę w kolegium redakcyjnym nie otrzymują wynagrodzeń.

Także autorzy artykułów i innych tekstów zamieszczanych w „Woprosach” nie otrzymują honorariów. Wyjątki od tej zasady czynione są tylko w stosunku do autorów zagranicznych. Autorzy otrzymują nadbitki swych artykułów w liczbie 10—20 egzemplarzy.

Zgodnie z porozumieniem między kierownictwami Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN i Instytutu Istorii Jestiestwoznanija i Tiechniki AN ZSRR¹, wydane

¹ Por. informacje w „Kwartalniku” nr 4/1965, ss. 664—665, nr 2/1967, ss. 467—468 i nr 4/1969, ss. 760—761.